

Sendt per mail til

Sonja Feldthaus (sonfel@fvm.dk)

Birgitte Riber Rasmussen (brrasm@fvm.dk)

Lene Jensen Scheel-Beck (lensch@fvm.dk)

Vingsted, den 13. september, 2022.

Kommentarer til Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen.

Torsk

Danmarks Sportsfiskerforbund anerkender torskens meget pressede situation i Østersøen. Vi er selv med i et projekt, Return of Cod, som arbejder målrettet på at genskabe tidligere tiders kæmpestore torskebestand i den østlige del af Østersøen. Meget tyder desværre på, at den bestand nu er så langt nede, at den ikke kan finde fodfæste. Med andre ord er der tale om et reelt kollaps, som selv et totalforbud mod fiskeri ikke kan rette op på. Det nye er, at den vestlige bestand nu også står på kanten af udryddelse og derfor er en mere restriktiv tilgang helt på sin plads.

Vi har i regi af European Anglers Alliance, sammen med vores søsterorganisationer i Sverige og Tyskland – Sportfiskarna og Deutscher Angelfischerverband – formuleret et positionspapir, hvor vi forholder os til torskens kritiske situation (positionspapiret er vedlagt dette høringssvar). Papiret blev formuleret i juni 2022, før det konkrete udspil fra Kommissionen var kendt.

EAA har følgende forslag og holdninger til forvaltning af torsken i 2023:

- Det skal fortsat være muligt at fiske med stang og snøre efter torsk i 2023.
- Der skal indføres et større mindstemål og et maksimumsmål til beskyttelse af de store og mest værdifulde fisk (de såkaldte ”super spawners”).
- Der bør være en mere målrettet forvaltning af lystfiskeriet efter torsk med inddragelse af interessenter i god tid.
- Vi accepterer et forbud mod at dyrke et målrettet fiskeri efter gydende torsk, der gælder alle fiskeriformer.

- Det bør være et krav, at erhvervsfiskeriet skal anvende redskaber, der mest muligt begrænser bifangsten af torsk i fiskeriet efter rødspætter.

Torsk – vores holdning til de konkrete forslag

Med udgangspunkt i ovenstående har Danmarks Sportsfiskerforbund følgende kommentarer til Kommissionens forslag til forvaltning.

- **Kommissionens forslag om en kvote på 489 tons til det kommercielle fiskeri i 2023. Kvoten må kun anvendes til bifangster.**

Vi bakker forslaget op, idet der i den nuværende meget alvorlige situation ikke bør være et målrettet erhvervsmæssigt fiskeri efter torsk. Ved at allokere cirka halvdelen af kvoten til bifangst, kan man opretholde bæredygtigt fiskeri i efter andre arter – her primært rødspætte. Som nævnt ovenfor vil vi dog opfordre til, at der arbejdes på at indføre et formelt krav om, at der kun kan anvendes redskaber, der minimerer bifangsten af torsk. Hvis der er behov for at udvikle mere selektive redskaber, så bør dette iværksættes.

- **Lukkeperiode i den vestlige Østersø fra 15. januar 2023 til 31. marts 2023 i ICES underområde 22 og 23.**

Vi bakker fortsat op om lukkeperioden, idet en del af torskene allerede befinder sig i gydeområderne på dette tidspunkt.

- **I ICES underområde 24 (den østligste del af den vestlige Østersø nærmest Bornholm) vil lukkeperioden gælde fra den 15. maj til den 15. august 2023**

Det forslag bakker vi også op om af samme årsager som i områderne 22-23.

- **En begrænsning for det rekreative fiskeri i ICES underområde 22, 23 og 24 i form af en "bag limit" på ét styk torsk per dag.**

Dette forslag blev gennemført i 2022. Vi skrev dengang, at forslaget var så restriktivt, at det målrettede lystfiskeri efter torsk, der primært finder sted fra kysten i den sydligste del af Østersøen og fra små- og turbåde primært ud for Langeland, Nordtyskland og i Øresund reelt vil lukke ned. Og at forslaget sandsynligvis ville medføre en væsentligt mindre fangst i 2022, end ICES estimerede. Vi vil opfordre til, at den hypotese undersøges med henblik på

at estimere lystfiskeriets fangster med en bag limit på 1 torsk. Skulle det vise sig, at fangsten ligger langt under den kvote, som lystfiskeriet bliver tildelt, så kunne man ændre på den daglige bag limit – evt. i kombination med større mindstemål og et fangstvindue, der betyder, at de største torsk skal genudsættes.

Vi har tidligere kæmpet for, at kvoten burde være ligge på et niveau, der gør det muligt for turbådene at eksistere. De seneste års begrænsninger i torskefiskeriet har medført, at mellem 25 og 50 % af turbådene har måttet lukke forretningen, og fastholdelsen af en bag limit på 1 torsk og en lang lukkeperiode vil helt sikkert medføre, at de resterende får meget svært ved at overleve.

Dette vil både få økonomiske konsekvenser for ejerne og erhvervslivet i de områder, hvor fiskeriet udgår fra og samtidig begrænse muligheden for at fiske fra båd for mange danskere, der ikke har råd til at have egen båd. I Øresund alene estimerede Øresundsvandsarbejdet, at turbådene i 2017 genererede en årlig omsætning på op imod 80 millioner kr. Det giver derfor god mening dels at sikre en forvaltning, der ikke umuliggør turbådernes forretning og dels at holde hånden under turbådene, indtil torskebestanden har nået et niveau, der atter gør det muligt at fiske bæredygtigt på bestanden. Vi vil derfor foreslå, at turbådene i 2023 får muligheden for at søge kompensation for det tab, som det reelle stop for torskefiskeriet medfører.

En daglig fangstbegrænsning på 1 torsk per dag i 9½ måned om året vil med meget stor sandsynlighed, som allerede nævnt, betyde, at det målrettede fiskeri efter torsk vil forsvinde i hele Østersøområdet. Det er dog svært at argumentere imod nødvendigheden af en meget restriktiv fangstbegrænsning. Omvendt betyder forslaget, at det stadig er muligt at hjemtage en torsk, hvis man får en på krogen, og det vurderer vi til at være et vigtigt signal i forhold til prioriteringen af erhvervsfiskeriet og det rekreative fiskeri.

Set i lyset af den meget alvorlige situation accepterer vi forslaget med en daglig fangstbegrænsning på 1 torsk. Men det er bydende nødvendigt, at alle gør sig det klart, at det vil betyde døden for flere turbåde. Det bør derfor i givet fald – som skrevet – følges op med en ordning, der holder hånden under turbådene i 2023.

- **I lighed med sidste år indeholder Kommissionens forslag et forbud mod rekreativt fiskeri efter torsk i ICES underområde 25 og 26.**

Set i lyset af, at der er tildelt en kvote på 595 tons til erhvervsfiskeriets bifangster i den østlige Østersø, så mener vi, at det ligesom i den vestlige del af Østersøen bør være muligt for lystfiskere at hjemtage en torsk per dag uden for lukkeperioden.

Vi vil samtidig stærkt appellere til, at ministrene på mødet i oktober begynder at tage ønsket om et større mindstemål for lystfiskeri alvorligt. Dels fordi det nuværende mindstemål er helt meningsløst for en lystfisker – og vel også for andre fiskeriformer – og dels fordi lystfiskeriet nu og måske i fremtiden vil stå for en relativt stor andel af fangsten af torsk i Østersøen. Det samme gælder forslaget om at bruge vinduesmål som et forvaltningsmæssigt redskab. Det er veldokumenteret, at de store hunfisker er ekstremt vigtige i bestandene, så hvorfor så ikke begynde arbejde med en mere målrettet forvaltning af lystfiskeriet?

- **For fiskeri efter havørred i Østersøen ønsker Kommissionen i 2023 at opretholde forbuddet mod fiskeri efter havørred i hele Østersøen uden for fire sømil målt fra basislinjen. Endvidere må bifangst af havørred højst udgøre tre procent af den samlede fangst af laks og havørred.**

Vi antager, at dette forslag (forbuddet) ikke gælder det rekreative fiskeri, men udelukkende alle former for erhvervsfiskeri. Det bør i givet fald præciseres.

Laks – kommentarer til Kommissionens forslag

Vi vil gerne begynde med at slå fast, at vi anerkender behovet for en anderledes tilgang til forvaltningen af laks i områderne 22-31 i Østersøen. Vi mener også, at det er nødvendigt at begrænse fangsten af laks fra de sårbare bestande, så de får en reel mulighed for at reetablere sig.

Vi mener dog, at forslaget om 1 fedtfinneklippet laks per fisker per dag er for restriktiv. **Vi foreslår i stedet 1 laks per dag – med eller uden fedtfinne.**

En del af grundlaget for Kommissionens forslag med én fedtfinneklippet laks per dag er baseret på en anslået dødelighed på 25 % ved genudsætning, som er observeret ved

trollingfiskeri efter to arter af stillehavslaks i Stillehavet. Vi tror, at dødeligheden er meget lavere ved fiskeriet fra båd i Østersøen, men må også erkende, at der ikke findes videnskabeligt dokumenterede tal fra Østersøens trollingfiskeri. Vi opfordrer derfor til at iværksætte en undersøgelse af dødeligheden ved håndtering og genudsætning, samtidig med at vi anbefaler, at der indføres regler for trollingfiskeriet, som kan gøre håndteringen af laksene mere skånsom, så flere kan overleve genudsætning. Dette arbejde skal finde sted i samarbejde med de nationale sportsfiskerforbund og de forskningsinstitutioner, der rådgiver i de respektive lande.

Ved at indføre reglerne for et mere skånsomt fiskeri allerede fra 2023 kunne man i princippet tillade hjemtagning af mere end én fedtfinneklippet laks per fisker, **men vi anbefaler i stedet, at det bliver muligt at hjemtage en laks med eller uden fedtfinne.**

Vi vil gerne påpege, at vi har respekt for ICES' rådgivning. Men vi mener også, at der i dette tilfælde skydes gråspurve med kanoner. Hvis alle landene omkring Østersøen skulle forvalte lystfiskeriet efter havørreder på samme måder, som laksen i Østersøen er blevet forvaltet siden 2022, så ville det overhovedet ikke være muligt at lystfiske efter havørred i hele Østersøen. Dette fiskeri er nemlig også baseret på individer fra både skrøbelige og robuste bestande, der blander sig i store dele af Østersøens vande. Dette sidste er veldokumenteret af DTU Aqua. Men ingen kunne vel drømme om at forbyde lystfiskeriet efter havørred med den begrundelse!

En daglig fangstbegrænsning for havørred findes for eksempel i Østersøen ved Bornholm, og det bakker vi op om og ønsker mere af den slags. Men i stedet for et forbud mod hjemtag af vilde ørreder og et påbud om kun at kunne hjemtage udsatte ørreder arbejder man i stedet på at forbedre naturgrundlaget, at sikre den frie vandring i både fersk- og saltvand og på at håndtere de andre udfordringer – som for eksempel skarvprædation – der begrænser havørredbestandene. Og med god succes – i det mindste indtil skarverne begyndte at fiske målrettet i vandløb og fjorde efter havørred. Vi kan ikke se, at der er nogen grund til, forvaltningen af laks i Østersøen skal være så radikalt anderledes!

Vi vil også gerne påpege, at forbuddet mod at hjemtage vilde laks, så længe der findes flok med sårbare laksebestande, i realiteten vil betyde, at forbuddet vil eksistere mange årtier

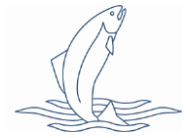
ud i fremtiden. Vi stod jo selv i Danmark for 20-25 år siden med laksevandløb, hvor bestandene var helt i bund. Men takket være en fantastisk målrettet og biologisk funderet indsats er der nu nærmest mirakuløst to vandløbssystemer, hvor laksebestanden har – eller er meget tæt på at have opnået – gunstig bevaringsstatus. Men der kan sagtens gå årtier, inden de andre laksevandløb i Danmark opnår den status. Hvor mange år mon det kommer til at tage for floderne i den sydlige del af Østersøen, hvor laksebestandene er helt i bund? Og skal der i denne periode være et forbud mod at hjemtage andet end fedtfinneklippede laks i Østersøen?

Vi er derfor af principielle årsager imod den foreslåede regulering med et forbud mod at hjemtage fisk med fedtfinner. **Vi foreslår i stedet – som skrevet – at der må hjemtages 1 laks med eller uden fedtfinne per dag per lystfisker.**

Vi er som nævnt meget indstillede på at arbejde videre med mere skånsomme fangst- og genudsætningsmetoder – det er jo netop muligt i fiskeriet med stang og snøre. At dette element ikke inddrages i forslaget fra EU viser meget tydeligt, at Den Fælleseuropæiske Fiskeripolitik på ingen måde er gearret til at forvalte lystfiskeriet. Det vil en formel inklusion af lystfiskeriet i EU's forvaltning kunne rette op på.

Til sidst vil vi nævne, at vi finder det besynderligt, at en faktor som skarvprædation ikke nævnes af ICES som en af de begrænsende faktorer i Østersøens laksevandløb. Vi ved fra danske undersøgelser, at cirka halvdelen af smoltene ædes i smoltudtræksperioden, og at der sandsynligvis også er en stor dødelighed på ynglen, inden den smoltificerer. Ved at lukke øjnene for denne udfordring, er der risiko for, at alle de potentielle positive effekter af fiskerireguleringerne udhules og bestandene fastholdes i et negativt jerngreb.

Til sidst en kommentar til denne sætning i notatet: *”I det rekreative fiskeri må der dagligt tages et styk finneklippet laks med i land, og der er forbud mod ”catch and release”*. Formuleringen betyder angiveligt, at den enkelte lystfisker, der fanger en fedtfinne-klippet laks SKAL hjemtage den, hvis det ellers er lovligt i henhold til anden lovgivning (fredningstid og mindstemål). Samt at den pågældende lystfisker ikke må fortsætte fiskeriet derefter.

Vi mener, at dette er et uacceptabelt indgreb i fiskeriet. Tænk på, at der for 2 år siden ikke var regler overhovedet i det den danske del af Østersøen med hensyn til fangst af laks. Vi ønsker ikke at gå tilbage til den situation, idet det ikke er en moderne måde at forvalte et fiskeri på. Fra 2022 blev der så indført en daglig bag limit på 1 styk fedtfinneklippet laks, og nu lægges der så op til et forbud mod genudsætning og et stop for fiskeri, når den fedtfinneklippede laks er fanget.

En ting er, at det i praksis vil være meget svært at kontrollere og håndhæve den regel, hvis der er mere end 1 lystfisker i båden. Regler, der er meget svære at håndhæve, bør kun implementeres, hvis de er af afgørende betydning og hviler på et stærkt fagligt grundlag. Det er ikke tilfældet her. Vi ønsker derfor formuleringen om forbud mod genudsætning fjernet.

Vi vil også henvise til det positionspapir, vi har udarbejdet i fællesskab med de tyske, svenske og finske sportsfiskerforbund i regi af European Anglers Alliance. Bemærk, at det er formuleret før Kommissionens forslag er sendt ud og indeholder derfor intet om genudsætning. Det vedhæftes høringsvaret.

Med venlig hilsen

Kaare Manniche Ebert

Biolog i Danmarks Sportsfiskerforbund